

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/189/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112230433
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112230433.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 18C 564/2012 - 64 zo dňa 03.06.2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobami doručenými Okresnému súdu Prešov dňa 27.9.2012, ktoré boli pôvodne vedené pod sp. zn. 13C/218/2012, sp. zn. 13C/220/2012, sp. zn. 13C/222/2012, sp. zn.13C/223/2012, sp. zn. 13C/224/2012, sp. zn. 13C/225/2012, sp. zn. 13C/227/2012, sp. zn. 13C/228/2012, sp. zn. 13C/229/2012 a sp. zn. 13C/231/2012, domáhal voči žalovanej zaplatenia náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Okresný súd Prešov uznesením č. k. 13C 218/2012 - 7 zo dňa 10.10.2012 spojil predmetné veci na spoločné konanie v zmysle § 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 11NcC 31/2012 - 10 zo dňa 18.10.2012 vylúčil sudcov Okresného súdu Prešov z prejednávania a rozhodovania veci a vec prikázal Okresnému súdu Humenné.

Súd poukázal na obsah žaloby, ako aj dôvody uplatneného nároku žalobcu z titulu náhrady majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu - Okresného súdu Prešov, ktorý nerozhodol v zákonnej lehote o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Ďalej súd poukázal na stanovisko účastníkov konania, obsah pripojených listinných dôkazov, spisov Okresného súdu Prešov sp. zn. 20Er/850/2010, sp. zn. 10Er/451/2010, sp. zn. 25Er/293/2009, sp. zn. 17Er/580/2010, sp. zn. 12Er/235/2010, sp. zn. 27Er/492/2010, sp. zn. 16Er/314/2009, sp. zn. 11Er/668/2010, sp. zn. 15Er/542/2010, sp. zn. 12Er/709/2010, obsah znaleckého posudku č. 1/2014 Ekonomickej univerzity v Bratislave a znaleckého posudku č. 1/2013 vypracovaného Doc. JUDr. PhDr. F. Q., PhD., ako aj na ostatné listinné dôkazy, ktoré tvoria súčasť spisu a uviedol, že v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 20Er/850/2010 proti povinnej P. G. bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 29.11.2010. Uznesením zo dňa 29.07.2011 súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na

vykonanie exekúcie zamietol. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 10Er/451/2010 proti povinnej L. B. bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 29.11.2010. Uznesením zo dňa 21.01.2011 súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 25Er/293/2009 proti povinnej L. F. bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 29.10.2009. Uznesením zo dňa 26.01.2011 súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 17Er/580/2010 proti povinnej H. B. bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 10.09.2010. Uznesením zo dňa 07.03.2011 súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 12Er/235/2010 proti povinnej E. L. bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 30.04.2010. Uznesením zo dňa 14.10.2010 súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 27Er/492/2010 proti povinnej P. X. bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 13.08.2010. Uznesením zo dňa 25.03.2011 súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 16Er/314/2009 proti povinnému T. D. bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 5.11.2009. Uznesením zo dňa 18.01.2011 súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 11Er/668/2010 proti povinnému P. O. bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 05.10.2010. Uznesením zo dňa 28.01.2011 súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 15Er/542/2010 proti povinnému J. F. bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 30.08.2010. Uznesením zo dňa 14.04.2011 súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 12Er/709/2010 proti povinnému F. O. bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 15.10.2010. Uznesením zo dňa 14.03.2011 súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Z obsahu znaleckého posudku znalca doc. JUDr. PhDr. F. Q., PhD. č. 1/2013 súd zistil, že tento obsahuje právne hodnotenie predmetu sporu. Z obsahu znaleckého posudku č. 1/2014 vypracovaného Ekonomickou univerzitou v Bratislave súd zistil, že týmto znaleckým posudkom boli vyčíslené náklady na činnosti žalobcu spojené s neskorým rozhodnutím o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie alebo pri neskorom vydaní poverenia na vykonanie exekúcie. Išlo o tieto činnosti - overenie skutočnosti, či súd rozhodol v exekučnej veci, overenie skutočnosti ako súd rozhodol o žiadosti o vydanie poverenia, urgovanie vydania rozhodnutia, urgencie a spracovanie sťažnosti na postup súdu, úhrada poplatkov, spracovanie reakcie súdu, prípadne vypracovanie nového stanoviska, overovanie bonity dlžníka, komunikácia s dlžníkom, overovanie prijatia elektronického podania - urgencie/sťažnosti. Súd mal za preukázané, že závery tohto znaleckého posudku sú pre daný spor nepoužiteľné, lebo žalobca uplatnil majetkovú škodu vo výške náhrady istiny s príslušenstvom, ktorá nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu. Teda žalobca v danom prípade nežiadal náhradu materiálnej škody vo výške nákladov spojených s hore uvedenými administratívnymi činnosťami, ale vyčíslil ju vo výške nevyloženej istiny s príslušenstvom z jednotlivých exekučných konaní.

Následne súd citoval čl. 46 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ust. § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1, 2, 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1-3, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z. z.), ako aj ust. § 44 ods. 1, 2, § 41 ods. 2 písm. c), d) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a uviedol, že vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná. Poukázal na to, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je kompetentný preskúmať Ústavný súd. Všeobecný súd v konaní o uplatnenom nároku na náhradu škody nesprávnym úradným postupom nie je oprávnený posudzovať nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu. Osobitne v exekučných konaniach pri posudzovaní návrhov na vykonanie exekúcie na podklade exekučných titulov rozhodcovských rozsudkov a notárskych zápisníc sa javí 15-dňová lehota na vydanie poverenia výraznou prekážkou pre objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie. Ďalej súd uviedol, že podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody - existencia nesprávneho úradného postupu, škoda, príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Existenciu nesprávneho úradného postupu však žalobca v konaní nepreukázal. Žalobcom tvrdená majetková škoda nebola žiadnym spôsobom preukázaná, pričom

na žalobcovi je dôkazná povinnosť. Určenie výšky škody v žalobe nie je dôkaz o vzniknutej škode. Žalobca síce predložil znalecký posudok, ten sa však netýka uplatňovaného nároku, ale preukazuje náklady na administratívne činnosti, ktoré podľa jeho tvrdení vznikli žalobcovi v dôsledku komunikácie so súdom, účastníkom, exekútorom a pod.. Žalobca však v podanej žalobe škodu vyčíslil ako istinu a príslušenstvo, ktoré už nie je možné v budúcnosti vymáhať, pričom judikatúra súdov už vyvrátila tvrdenie žalobcu o nemožnosti domáhať sa nároku pre vec rozhodnutú. Súd mal za to, že žalobca v danom prípade nepreukázal ani vznik materiálnej škody, ani jej výšku. Žalobca rovnako nepreukázal dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy. Z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku za náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, preto súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, lebo žalovanej trovy konania nevznikli a náhradu trov konania si neuplatnila.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom, vadu konania, ktorá má za následok nesprávne právne posúdenie z dôvodu aplikácie nesprávneho ustanovenia právneho predpisu, ďalej nedostatočne zistený skutkový stav, ktorý bol neúplne zistený, pretože neboli vykonané navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, v dôsledku čoho súd vec nesprávne právne posúdil. Zdôraznil, že súd nesprávne aplikoval ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré ustanovenie nadobudlo účinnosť až od 01.01.2013 novelou vykonanou zákonom č. 412/2012 Z.z., a preto ust. § 9 ods. 2 v znení novely zákona č. 514/2003 Z. z. nemohol aplikovať na merito veci. Ďalej namietal, že sa súd nevyjadril k otázke stavu právnej neistoty účastníka exekučného konania. Súd zamietnutím znaleckého dokazovania znemožnil žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Poukázal na to, že úlohou súdu nie je polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, ale má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustnými. Európsky súd pre ľudské práva zdôraznil, že Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovoval požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru, zahŕňajúci aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Ďalej poukázal na to, že súd posudzoval rozpor exekučného titulu so zákonom a poukazoval na skutočnosti, ktoré vôbec nesúviseli s predmetom konania. K návrhu na prerušenie konania uviedol, že súd bol povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť, ak bol návrh súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci potrebný na posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku na náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu, že Okresný súd Prešov nerozhodol v zákonom stanovenej lehote o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a vec správne právne posúdil.

K námietke týkajúcej sa odňatia možnosti konať pred súdom odvolací súd uvádza, že z postupu súdu nevyplývalo porušenie práva účastníka na spravodlivý súdny proces, ani práva na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania vyhodnotil jednotlivé dôkazy v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcou z ust. § 132 Občianskeho súdneho poriadku jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, na základe čoho dospel k správny skutkovým zisteniam. Posudzoval uplatnený nárok na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote o žiadosti o vydanie poverenia vyplývajúcej z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že 15 - dňová lehota sa vzťahuje výlučne na prípad, keď súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie, exekučného titulu so zákonom a poverenie v danej lehote vydá. V prípade zistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom, súd nie je viazaný lehotou 15 dní. Uvedené je odôvodnené požiadavkou náležitého skúmania žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom a vydaním rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, resp. o zastavení exekučného konania, ktoré musí byť presvedčivo odôvodnené. Z uvedeného vyplýva, že postupom súdu nedošlo k nesprávne úradnému postupu. Táto namietaná skutočnosť bola bezpredmetná a na daný prípad sa nevzťahuje.

Hodnotenie dôkazov, ako aj rozsah a vykonávanie dokazovania súdom prvého stupňa je vždy vecou súdu. V sporovom konaní posilnenom zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť vyplývajúcu im z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj preukázania nimi tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena. Súd prvého stupňa správne pri uplatnenom nároku na náhradu škody skúmal preukázanie zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu a z dôvodu nepreukázania existencie škody, ďalšie dôkazy, t. j. napr. navrhované znalecké dokazovanie za účelom preukázania výšky škody, ktorá mala žalobcovi vzniknúť, nebolo hospodárne, ani potrebné pre rozhodnutie v predmetnej veci. Takýmto postupom nebolo porušené právo účastníka na spravodlivý súdny proces, ani na súdnu ochranu, lebo nie je povinnosťou súdu vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania sám uzná, ktoré dôkazy sú potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutkových okolností.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom žalobcu týkajúcim sa nemožnosti aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 01.01.2013. Aplikácia tohto ustanovenia na zodpovednostné právne vzťahy, ktoré vznikli pred účinnosťou novely zákona č. 514/2003 Z. z. vykonanej zákonom č. 412/2012 Z. z., neprichádza do úvahy. Retroaktivita pri aplikácii zákonného ustanovenia, ktoré nadobudlo účinnosť po vzniku zodpovednostného právneho vzťahu nie je prípustná. Aplikácia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 01.01.2013, ktorý podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávneho úradného postupu v podobe prieťahov v konaní, nie je možné aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia, pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. V danom prípade súd prvého stupňa síce citoval uvedené ustanovenie, avšak samotné právne zdôvodnenie spočíva na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nevysporiadania sa so stavom právnej neistoty na strane žalobcu v exekučnej veci, odvolací súd uvádza, že ani táto namietaná skutočnosť nebola opodstatnená. Je nesporné, že v exekučnom konaní vedenom na základe rozhodcovského rozsudku, súd posudzuje návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, či je súladný so zákonom. Táto povinnosť exekučného súdu vyplýva priamo z ust. § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Ide o súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v zmysle judikatúry súdov, ako aj Súdneho dvora Európskej únie.

Vzhľadom na to, že návrh na prerušenie konania, na ktorý žalobca v odvolaní poukazuje, nebol v predmetnom konaní predložený, odvolací súd sa odvolacími námietkami týkajúcimi sa návrhu na prerušenie konania nezaoberal, ani k nemu nezaujal vecné stanovisko.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní, ktorej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 151 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.